

Jolánkai Márton 70 éves

Életpálya

Jolánkai Márton 1949. március 15-én született Budapesten. Általános iskolai tanulmányait Budapesten, középiskolai tanulmányait részben a Navrongo Secondary School-ban és a Tamale Government Secondary School-ban Ghanában folytatta. A budapesti Toldy Ferenc gimnáziumban érettségizett.

Egyetemi tanulmányait a Gödöllői Agrártudományi Egyetem végezte, 1973-ban szerzett oklevelet. Egyetemi éveiben már természetéstechnikai kérdésekkel foglalkozott. Tanulmányait követően több alkalommal vett részt szakmai továbbképzésen agrokémiai, talajtani, élettani, genetikai és biometria tárgykörökben. 1980-ban a Szovjetunióban az Odesszkij Szelszkohozjajsztvennij Insztitút-ban növénytermesztési és agrokémiai tanulmányokat folytatott. Ezen kívül két alkalommal, 1978-ban Angliában (British Council), 1983-ban Finnországban (Helsingin Yliopiston) volt hosszabb tanulmányúton. Egyetemi doktori címet 1976-ban a "Matematikai módszerek alkalmazása a cukorrépa termesztés munkaszervezési feladatainak megoldásában" c. dolgozatával, kandidátusi fokozatot 1983-ban az "Őszi búzafajták tápanyag- és vízhasznosítása" c. disszertációval szerzett. "A búzatermesztés egyes meghatározó tényezői" c. munkája alapján 1994-ben elnyerte a mezőgazdasági tudomány doktora fokozatot. 1995-ben habilitált Keszthelyen a Pannon Agrártudományi Egyetem Georgikon Mezőgazdaságtudományi Karán. Angolból felsőfokú, oroszról középfokú állami nyelvvizsgát tett, a német nyelvet társalgási szinten beszéli. Mindhárom nyelvet használja a szakmai tevékenysége során.

Az egyetem elvégzése után, 1973 és 1978 között termelészövetkezeti agronómusi munkakörökben dolgozott. 1978-ban aspiránsként került az MTA Mezőgazdasági Kutatóintézetébe, ahol Koltay Árpád vezetésével kezdte meg növénytermesztési kutatómunkáját. A kandidátusi fokozat megszerzése után 1993-ig különböző kutatói, és vezetői munkakörökben dolgozott az intézetben.

1993 és 1998 között az MTA Természettudományi Főosztályán tudományszervezési feladatokat látott el. 1998-ban egyetemi tanári kinevezést, majd a Szent István Egyetem Növénytermesztési Intézete vezetésére intézetigazgatói megbízatást kapott. 2013-tól Professor Emeritus-ként is aktívan folytatja oktatási és kutatási tevékenységét.

Kutatási szakterülete a búzatermesztés, ezen belül a tápanyag- és vízellátás, a növényvédelem, a bioreguláció, valamint a környezetvédelem növénytermesztési vonatkozásai. Jelentős eredményeket ért el munkatársaival együtt a fenntartható növénytermesztés alapjainak kidolgozásában, a klímaváltozás hatásait feltáró, valamint a klímaváltozás és élelmiszer biztonság témájú kutatásokban. Kutatómunkája eredményeiről eddig mintegy 600 publikációban számolt be, amelyből 139 tudományos cikk. Dolgozatainak eddig 1159 független hivatkozása ismert. Számos tan- és szakkönyv írásában, szerkesztésében vett és vesz részt (több közülük Nívódíjas), ezen felül két szabadalomnak a társszerzője, ill. szerzője.

Kezdeményezője és alapító tagja (2002) az Alpok-Adria nemzetközi tudományos együttműködésnek.

Számos tudományos szervezet és testület munkájában vett és vesz részt. Az MTA Talajtani, Vízgazdálkodási és Növénytermesztési Bizottságának 2015 és 2017 között elnöke, jelenleg titkára. Több hazai, így az Agrokémia és Talajtan és a Columella folyóiratok, továbbá külföldi tudományos folyóiratok szerkesztőbizottságának tagja.

Munkásság

A Szent István Egyetemen 1984-óta oktat Növénytermesztést, Integrált szántóföldi növénytermesztés, Abrak- és tömegtakarmányok termesztése és Szakmai kommunikáció tantárgyakat, 1988 óta több tantárgyat – Crop Production, Integrated Crop Production, Biological Bases and Quality, Professional Communication - angol nyelven is. Intézetigazgatóként kutatási pályázatok kezdeményezője és irányítója volt. Intézetében kiemelt figyelmet kapott a fiatal tehetségek felkarolása, a TDK-s és a PhD hallgatók támogatása és az idős kollégák megbecsülése. Az Intézetben kezdeményezésére/vezetésével neves tudományos műhelyek (talajművelési, zöldtrágyázási, energianövény termesztési stb.) alakultak ki. Vezetésével a Növénytermesztési Intézet tevékeny szerepet vállalt és vállal az egyetem, és az MKK hírnevének, megbecsülésének növelésében. Törzstagja a Növénytudományi Doktori Iskolának, abban a növénytermesztéstani programot vezeti.

Sokat tett és tesz azért, hogy a társintézmények oktatói és kutatói a növénytermesztéstani és a kapcsolódó szak- és tudományterületeken közösen munkálkodjanak az oktatói- és tudományos munka színvonalának emelésében, a tudományos utánpótlás nevelésében, a szakma presztízsének növelésében.

Elismerések

Munkásságát eddig a következő kitüntetésekkel ismerték el: Drevnyij Kijev (Goszagroprom, Kijev, 1988), Martonvásár Emlékplakett (MTA Martonvásár, 1989), Georgikon Emlékérem (PATE, Keszhely, 1997), Golden Award (Delta Academy, Mansoura, 2004), Slovenská Akadémia Vied emléklakett 2013, Fleischmann Rudolf Díj (2017), Eötvös József-koszorú (2019). Kitüntetései jelzik a szakmai elismerést, amit munkásságával kivívott.

A munkatársi együttműködésre vonatkozó alapelve, amire sokszor felhívja figyelmünket: „nem kell egymást szeretnünk, mert hazudnánk, ha azt állítanánk. De onnan, hogy nem szeretjük egymást, odáig, hogy egymás ellen fordulunk, igen nagy a távolság. Nem kell tennünk semmi mást, mint e határokon belül maradni.” biztosította és biztosítja ma is a békés együttműködést a kollégák között. Ez az alapelv érvényesül abban is, hogy Jolánkai Márton kivétel nélkül minden munkatársát egyformán ösztönzi és támogatja a szakmai előre haladásban.

Jolánkai Márton túl azon, hogy példát mutat a mai napig aktív tudományos tevékenységével, példás családapa és nagyapa. Kívánjuk, hogy még évtizedekig legyen részese ennek a kiegyensúlyozott tudományos és családi életnek.

Szeretettel köszöntik 70. születésnapja alkalmából kollégái és tanítványai.

Kassai Mária Katalin